

Wdrożenie wymogów wynikających z Rozporządzenia Komisji (UE) 2016/631 z dnia 14 kwietnia 2016 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący wymogów w zakresie przyłączenia jednostek wytwórczych do sieci

Procedura pozwolenia na użytkowanie dla modułów wytwarzania typu A *(o mocy maksymalnej mniejszej niż 200 kW)* przyłączanych w oparciu o realizację umowy o przyłączenie

1. Spis treści

<u>1.1. Spis treści</u>	<u>2</u>
<u>2. Cel i zakres</u>	<u>3</u>
<u>3. Definicje</u>	<u>3</u>
<u>4. Uwarunkowania formalne wynikające z NC RfG</u>	<u>4</u>
<u>5. Procedura pozwolenia na użytkowanie</u>	<u>5</u>
<u>5.1. Montaż modułu wytwarzania energii</u>	<u>5</u>
<u>5.2. Zgłoszenie modułu wytwarzania energii typu A do sprawdzenia</u>	<u>6</u>
<u>5.3. Weryfikacja dokumentów</u>	<u>7</u>
<u>5.4. Dokonanie sprawdzenia instalacji.....</u>	<u>7</u>
<u>5.5. Zawarcie umowy o świadczenie usługi dystrybucji</u>	<u>7</u>
<u>6. Przebieg procesu</u>	<u>8</u>

2. Cel i zakres

Celem niniejszego dokumentu jest uszczegółowienie wymagań dotyczących procedury pozwolenia na użytkowanie dla modułów wytwarzania typu A o mocy maksymalnej mniejszej niż 200 kW (*procedura nie jest przewidziana dla modułów wytwarzania typu A przyłączanych w oparciu o zgłoszenie przyłączenia mikroinstalacji*). Niniejsza procedura oparta jest w całości o zapisy Rozporządzenia Komisji (UE) 2016/631 z dnia 14 kwietnia 2016 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący wymogów w zakresie przyłączenia jednostek wytwórczych do sieci (dalej *NC RfG*), który określa wymagania dla modułów wytwarzania energii o mocy maksymalnej równej i większej od 0,8 kW.

3. Definicje

Definicje pojęć występujących w przedmiotowym dokumencie:

- „**moduł wytwarzania energii (PGM)**” oznacza synchroniczny moduł wytwarzania energii albo moduł parku energii;
- „**zakład wytwarzania energii**” oznacza zakład, który przekształca energię pierwotną w energię elektryczną i który składa się z jednego modułu wytwarzania energii lub z większej liczby modułów wytwarzania energii przyłączonych do sieci w co najmniej jednym punkcie przyłączenia;
- „**właściciel zakładu wytwarzania energii**” oznacza osobę fizyczną lub osobę prawną będącą właścicielem zakładu wytwarzania energii;
- „**moduł parku energii**” („PPM”) oznacza jednostkę lub zestaw jednostek wytwarzających energię elektryczną, która(-y) jest przyłączona(-y) do sieci w sposób niesynchroniczny lub poprzez układy energoelektroniki, i która(-y) ma również jeden punkt przyłączenia do systemu przesyłowego, systemu dystrybucyjnego, w tym zamkniętego systemu dystrybucyjnego, lub systemu HVDC;
- „**właściwy operator systemu**” (WOS) oznacza operatora systemu przesyłowego lub operatora systemu dystrybucyjnego, do którego systemu jest lub zostanie przyłączony(-a) moduł wytwarzania energii, instalacja odbiorcza, system dystrybucyjny lub system HVDC;
- „**moc maksymalna**” („Pmax”) oznacza maksymalną wartość mocy czynnej, którą moduł wytwarzania energii jest w stanie generować w sposób ciągły, pomniejszoną o każde zapotrzebowanie związane wyłącznie z pracą tego modułu wytwarzania energii i niewprowadzane do sieci, jak określono w umowie przyłączeniowej lub jak uzgodnili właściwy operator systemu i właściciel zakładu wytwarzania energii;
- „**certyfi­kat sprzętu**” oznacza dokument wydawany przez upoważniony podmiot certyfikujący dla sprzętu używanego w module wytwarzania energii, jednostce odbiorczej, systemie dystrybucyjnym, instalacji odbiorczej lub systemie HVDC. W certyfikacie sprzętu określa się zakres jego ważności na poziomie krajowym lub na innym poziomie, na którym wybiera się określoną wartość z zakresu dopuszczonego na poziomie europejskim. W celu zastąpienia określonych części procesu weryfikacji spełnienia wymogów certyfi­kat sprzętu może uwzględniać modele potwierdzone rzeczywistymi wynikami testów;

Oznacza dokument o prostej strukturze, zawierający informacje o module wytwarzania energii typu A lub jednostce odbiorczej, dostosowanych do zmiany zapotrzebowania, przyłączonych pod napięciem mniejszym niż 1 000 V, potwierdzający jego/jej zgodność z odpowiednimi wymogami;

- „**upoważniony podmiot certyfikujący**” oznacza podmiot, który wydaje certyfikaty sprzętu i dokumenty modułu wytwarzania energii i który otrzymał akredytację od krajowej jednostki stowarzyszonej w ramach Europejskiej Współpracy w Dziedzinie Akredytacji, ustanowionej zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008;
- „**poświadczenie zgodności**” oznacza dokument dostarczany operatorowi systemu przez właściciela zakładu wytwarzania energii, właściciela instalacji odbiorczej, operatora systemu dystrybucyjnego lub właściciela systemu HVDC, określający aktualny stan w zakresie zgodności z odpowiednimi specyfikacjami i wymogami;
- „**tryb LFSM-O**” oznacza tryb pracy modułu wytwarzania energii lub systemu HVDC, w którym generowana moc czynna zmniejsza się w odpowiedzi na wzrost częstotliwości systemu powyżej określonej wartości.

4. Uwarunkowania formalne wynikające z NC RfG

NC RfG określa wymogi dotyczące przyłączania do sieci modułów wytwarzania energii, a mianowicie synchronicznych modułów wytwarzania energii, modułów parku energii oraz morskich modułów parku energii, do systemu wzajemnie połączonego. Kodeks ustanawia obowiązki zapewniające właściwe wykorzystanie zdolności modułów wytwarzania energii przez operatorów systemów w przejrzysty i niedyskryminacyjny sposób w celu zapewnienia równych szans podmiotom w całej Unii. Kodeks wszedł w życie 17 maja 2016 roku. Stosowanie wymogów określonych w tym rozporządzeniu rozpoczyna się trzy lata po jego publikacji, tj. 27 kwietnia 2019r.

Na podstawie zapisów NC RfG (art. 5 ust. 1), nowe moduły wytwarzania energii muszą spełniać wymogi określone w zależności od poziomu napięcia punktu przyłączenia oraz mocy maksymalnej modułu – niniejszy dokument dotyczy procedury pozwolenia na użytkowanie dla modułów wytwarzania energii typu A do 200 kW mocy maksymalnej przyłączanych w oparciu o realizację umowy o przyłączenie, zaklasyfikowanych jako nowe w rozumieniu zapisów NC RfG lub istniejących modułów objętych tymi wymogami.

Zapisy i wymogi NC RfG dotyczą, co do zasady, nowych modułów wytwarzania energii. Istniejące moduły wytwarzania energii nie będą podlegały wymogom NC RfG z zastrzeżeniem przypadków dotyczących modernizacji lub wymiany urządzeń, mających wpływ na zdolności techniczne modułu wytwarzania energii.

Podkreślić także należy, że zapisy NC RfG będą stosowane do modułów wytwarzania energii, które nie były przyłączone do sieci w dniu wejścia w życie NC RfG, jeśli ich właściciel nie zawrze wiążącej umowy zakupu podstawowej instalacji wytwórczej w terminie do dwóch lat od wejścia w życie NC RfG lub nie powiadomi o jej zawarciu właściwego operatora systemu i OSP w terminie 30 miesięcy od wejścia w życia NC RfG (art. 4 ust. 2 lit. b).

Jednocześnie WOS, do którego sieci są przyłączane urządzenia, instalacje lub sieci, o których mowa odpowiednio w art. 4 ust. 2 lit. b NC RfG może złożyć do organu regulacyjnego (Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki) wniosek o rozstrzygnięcie, czy te urządzenia, instalacje lub sieci spełniają wymogi uznania ich za istniejące czy nowe.

Zgodnie z zapisami art. 29 NC RfG, właściciel zakładu wytwarzania energii musi wykazać WOS, że spełnia wymogi określone w NC RfG oraz IRiESP/IRiESD poprzez pomyślne przeprowadzenie procedury pozwolenia na użytkowanie na potrzeby przyłączenia modułu wytwarzania energii.

Ponadto, zgodnie z zapisami art. 41 NC RfG, WOS jest zobligowany do oceny zgodności modułu wytwarzania energii z wymogami mającymi zastosowanie na mocy niniejszego rozporządzenia na etapie jego przyłączenia jak i przez cały okres funkcjonowania zakładu wytwarzania energii.

W przypadku modułów wytwarzania typu A WOS może wykorzystać certyfikaty sprzętu wydane przez upoważniony podmiot certyfikujący na potrzeby przedmiotowej oceny.

WOS ma prawo zażądać (na mocy zapisów NC RfG oraz IRiESP/IRiESD), aby właściciel zakładu wytwarzania energii przeprowadzał testy i symulacje, w celu oceny zgodności z wymogami technicznymi dotyczącymi danego modułu wytwarzania energii, według powtarzalnego planu lub ogólnego programu bądź po każdej awarii, modyfikacji lub wymianie jakiegokolwiek sprzętu, która może mieć wpływ na zgodność modułu wytwarzania energii z wymogami NC RfG oraz IRiESP/IRiESD.

W tym celu niezbędne jest określenie wykazu dokumentów oraz wymagań, które mają być spełnione przez właściciela zakładu wytwarzania energii w ramach procesu weryfikacji.

Dodatkowo, zgodnie z art. 42 NC RfG niezależnie od minimalnych wymogów dotyczących testów zgodności określonych w NC RfG WOS ma prawo:

- zezwolić właścicielowi zakładu wytwarzania energii na przeprowadzenie alternatywnej serii testów,
- zobowiązać właściciela zakładu wytwarzania energii do przeprowadzenia dodatkowych lub alternatywnych serii testów,
- zobowiązać właściciela zakładu wytwarzania energii do przeprowadzenia odpowiednich testów w celu wykazania osiągnięć modułu wytwarzania energii podczas eksploatacji opartej na paliwach alternatywnych lub mieszkankach paliw. WOS i właściciel zakładu wytwarzania energii uzgadniają, które rodzaje paliwa mają być testowane.

5. Procedura pozwolenia na użytkowanie

Procedura pozwolenia na użytkowanie na potrzeby przyłączenia każdego nowego modułu wytwarzania energii typu A obejmuje przedłożenie Dokumentu instalacji. Właściciel zakładu wytwarzania energii musi dopilnować, aby wymagane informacje zostały wpisane w Dokumencie instalacji, którego wzór stanowi Załącznik nr 1 niniejszej procedury. Dla każdego modułu wytwarzania energii w ramach zakładu wytwarzania energii przedstawia się osobne Dokumenty instalacji.

5.1. Montaż modułu wytwarzania energii

Montaż modułu wytwarzania energii (zam. instalacji) powinien zostać wykonany przez wykwalifikowanych wykonawców posiadających doświadczenie w wykonywaniu tego typu instalacji. Jedynie wykonanie instalacji przez sprawdzonych wykonawców gwarantuje poprawność jej działania i bezpieczeństwo codziennej obsługi.

Montaż instalacji należy wykonywać zgodnie z obowiązującymi przepisami, normami, w szczególności zgodnie z wymaganiami NC RfG, IRIESD, wymaganiami technicznymi określonymi w dokumentach:

- Kryteria oceny możliwości przyłączenia oraz wymagania techniczne dla jednostek wytwórczych przyłączanych do sieci dystrybucyjnej niskiego napięcia (OSDp);
- Kryteria oceny możliwości przyłączenia oraz wymagania techniczne dla jednostek wytwórczych przyłączanych do sieci dystrybucyjnej średniego napięcia (OSDp);

opublikowanymi na stronie internetowej (OSDp) i zasadami wiedzy technicznej.

Poświadczeniem prawidłowego wykonania instalacji jest posiadanie przez wykonawcę jednego z uprawnień wykonywania instalacji elektrycznych tj.

- ważny certyfikat potwierdzający kwalifikacje do instalowania odnawialnych źródeł energii (art. 136 lub art. 145 ustawy o odnawialnych źródłach energii) lub,
- ważne świadectwo kwalifikacyjne uprawniające do zajmowania się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci lub,
- uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych.

5.2. Zgłoszenie modułu wytwarzania energii typu A do sprawdzenia przez (OSDn)

Po wykonaniu zakresu prac po stronie OSDn, Właściciel zakładu wytwarzania energii informowany jest o wykonaniu przyłącza i gotowości do świadczenia usług dystrybucji przez OSDn. Po otrzymaniu informacji oraz po zrealizowaniu zakresu prac wynikającego z warunków przyłączenia Właściciel zakładu wytwarzania energii informuje o tym fakcie OSDn. W tym celu należy złożyć do OSDn. Dokument instalacji.

Właściciel zakładu wytwarzania energii zobowiązany jest do przekazania certyfikatów sprzętu w zakresie i na warunkach określonych w dokumencie pt.: „Warunki i procedury wykorzystania certyfikatów w procesie przyłączenia modułów wytwarzania energii do sieci elektroenergetycznych” – dostępnym na stronie internetowej

W przypadku nie otrzymania certyfikatu sprzętu wymaga się potwierdzenia spełnienia wymagań przez dostarczenie sprawozdania z testu zgodności realizowanego w trybie uproszczonym zgodnie z „Procedurą testowania modułów wytwarzania energii wraz z podziałem obowiązków między właścicielem zakładu wytwarzania energii a operatorem systemu na potrzeby testów” dostępną na stronie internetowej

Informacje zawarte w Dokumencie instalacji powinny być kompletne, poprawnie wypełnione, czytelne, nie zawierać błędów. Wszystkie załączniki muszą być sporządzone w języku polskim lub przetłumaczone i poświadczone przez tłumacza przysięgłego. W przypadku konieczności potrzeby uzupełnienia Dokumentu instalacji o dodatkowe informacje, Właściciel zakładu wytwarzania energii będzie zobowiązany dostarczyć wymagane informacje lub dokonać odpowiednich wyjaśnień. Do czasu uzupełnienia wymaganej dokumentacji Dokument instalacji nie będzie stanowić podstawy do przyłączenia modułu wytwarzania energii do sieci dystrybucyjnej.

5.3. Weryfikacja dokumentów

Po złożeniu stosownych dokumentów przez Właściciela zakładu wytwarzania, OSDn. dokonuje weryfikacji pod względem jego kompletności.

W przypadku negatywnej weryfikacji, Właściciel zakładu wytwarzania energii informowany jest o przyczynach i możliwościach poprawy składanych dokumentów.

5.4. Dokonanie sprawdzenia instalacji

Po pozytywnej weryfikacji Dokumentu instalacji, Komisja powołana przez OSDn, uzgadnia datę przeprowadzenia sprawdzenia instalacji.

Sprawdzeniu podlegają urządzenia wyprowadzenia mocy, moduł wytwarzania energii wraz z układami elektroenergetycznej automatyki zabezpieczeniowej, telemechaniki i pozostałych układów wynikających z warunków przyłączenia.

Sprawdzenie może być zakończone oceną pozytywną (bez usterek) lub negatywną (w przypadku stwierdzenia usterek). W przypadku sprawdzenia zakończonego oceną negatywną, orzeczenie Komisji sprawdzającej zostaje przekazane Właścicielowi zakładu wytwarzania energii, celem usunięcia braków i usterek wyszczególnionych w sporządzanym protokole.

Po usunięciu usterek, Właściciel zakładu wytwarzania energii, ma obowiązek ponownie zgłosić obiekt do sprawdzenia.

UWAGA: OSDn może zdecydować, że sprawdzenie instalacji odbywa się na podstawie przedłożonych dokumentów bez wizji lokalnej na obiekcie.

5.5. Zawarcie umowy o świadczenie usługi dystrybucji

Pozytywne sprawdzenie instalacji Właściciela zakładu wytwarzania energii oraz wniesienie opłaty za przyłączenie (jeżeli jest ona wymagana) stanowi podstawę do zawarcia umowy o świadczenie usługi dystrybucji. Po zawarciu umowy następuje montaż/sprawdzenie i oplombowanie przez OSDn układów pomiarowo-rozliczeniowych, oraz podanie napięcia na obiekt.

Po wykonaniu przyłączenia modułu wytwarzania energii, informacja o przyłączonej instalacji jest odwzorowana w systemach informatycznych.

6. Przebieg procesu

